

Ляшенко О. І. Зовнішнє незалежне оцінювання. *Енциклопедія освіти*. / Нац.акад. пед. наук України; [гол. ред. В. Г. Кремень; заст. гол. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузov; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, Л. Д. Березівська, І. Д. Бех, В. Ю. Биков, М. С. Гальченко, В. В. Засенко, С. А. Калашнікова, М. О. Кириченко, Л. Б. Лук'янова, В. Г. Панок, В. О. Радкевич, О. Я. Савченко, М. М. Слюсаревський, О. В. Сухомлинська]: 2-ге вид, допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. С. 371.

ЗОВНІШНЄ НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ – спеціально організована процедура оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, що провадиться спеціально уповноваженою установою (організацією), яка не причетна до освітньої діяльності в даному закладі освіти. В Україні воно організовується і проводиться Українським центром оцінювання якості освіти з метою: а) об'єктивного оцінювання відповідності результатів навчання здобувачів освіти вимогам Державних стандартів повної загальної середньої освіти певного рівня (базова середня і профільна середня освіта); б) забезпечення рівного доступу і відбору здобувачів освіти для продовження навчання на вищому рівні освіти під час вступу до закладів вищої освіти або на магістерський рівень освіти з окремих спеціальностей.

З.н.о. здійснюється за технологією педагогічного тестування з дотриманням принципів валідності, відкритості і прозорості, об'єктивності, надійності, доступності, відповідальності. Його зміст повинен відповідати державним стандартам освіти відповідного рівня. Перелік навчальних предметів та їх програми, строки організації, процедури, форми і порядок проведення З.н.о. затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

При вступі до закладів вищої освіти З.н.о. проводиться з таких предметів: українська мова і література; математика; історія України; біологія; географія; фізика; хімія; іноземна мова (англійська, іспанська, німецька, французька). Українська мова і література, математика чи історія України (за вибором учня) є обов'язковими предметами для державної підсумкової атестації випускників закладів середньої освіти. В останні роки при вступі до магістратури з юридичних спеціальностей здобувачі освіти складають компетентнісно орієнтований тест з правничих наук. Для здобуття ступеня магістра при вступі

на спеціальності «Право», «Міжнародне право» передбачено складання єдиного фахового вступного випробування з права та загальних навчальних правничих компетентностей і єдиного вступного іспиту з іноземної мови у формі З.н.о. Така практика щодо єдиного вступного іспиту з іноземної мови поширюється також на деякі інші спеціальності, перелік яких визначає центральний орган виконавчої влади у сфері освіти.

Учасникам З.н.о. створюються рівні умови шляхом стандартизації процедур проведення тестування і оброблення результатів виконання тесту. Для учасників з особливими освітніми потребами в пунктах зовнішнього оцінювання створюються особливі (спеціальні) умови для проходження оцінювання.

Результатом оцінювання здобувачів освіти є кількісна оцінка їх рівня навчальних досягнень за тест з конкретного предмета чи освітньої галузі. Вона визначається на основі обраних методик оцінювання: за рейтинговою шкалою 100-200 балів – для усіх учасників, які подолали поріг «склав/не склав»; критеріальною шкалою 1-12 балів – для учасників з числа випускників закладів середньої освіти, які обрали цей навчальний предмет для проходження державної підсумкової атестації у формі З.н.о.

Офіційне оголошення результатів З.н.о. здійснюється шляхом їх розміщення на інформаційних сторінках учасників в їхніх електронних кабінетах. Вони також передаються до відповідного реєстру в Єдиній державній електронній базі з питань освіти у вигляді рейтингових оцінок за шкалою 100-200 балів, що використовується згодом під час зарахування на навчання у закладах вищої освіти.

Лім.: URL: <http://testportal.gov.ua/>

О.І. Ляшенко